

Толмачова І. Г. Роль медіа-засобів під час навчання майбутніх учителів початкової школи в закладах вищої освіти : матеріали. Всеукр. конф., м. Дніпро, 10-11 жовт. 2019 р. Дніпро, 2019. С. 206 – 210.

https://drive.google.com/file/d/1Q-zlkr2_KqhOqCqUS65_aLSpF8pMZJG2/view

Аспірант ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
кафедра дошкільної та початкової освіти

Анотація. У статті окреслено роль медіа-засобів під час навчання майбутніх учителів початкової школи. Підкреслено, що сучасні вчителі мають бути медіа-компетентними з метою удосконалення, модернізації процесу навчання молодших школярів. Здійснено аналіз поняття «медіа-засіб». Характеризуються дидактичні особливості медіа-засобів, зокрема, Інтернет-планшети, Smart-дошки, мультимедійної дошки.

Ключові слова: медіа-засоби, майбутні вчителі початкової школи, медіа-компетентність.

І. Г. Толмачова
Викладач Відокремленого підрозділу
«Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка»

РОЛЬ МЕДІА-ЗАСОБІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасні зміни в освіті диктують викладачам нові вимоги, підходи, форми, прийоми навчання майбутніх учителів початкової школи. Це, в першу чергу, пов'язано з тим, що прогресивною ланкою в освіті є активний розвиток медіа-засобів, якими щодня користуються студенти – майбутні фахівці та викладачі як генератори нових ідей, менеджери освіти. Будучи викладачем сьогодення необхідно крокувати в ногу із часом, бути в тренді всіх технологій навчання. Говорячи про такий факт, в Концепції Нової української школи йдеться про десять ключових компетентностей, що

стануть запорукою успішного становлення особистості в умовах сьогодення [1]. Варто наголосити на тому, що, в першу чергу, викладачі та вчителі мають володіти означеними компетентностями, зокрема, інформаційно-цифрова, спілкування іноземними мовами, уміння навчатися впродовж життя, а вже потім передавати досвід, знання, уміння, навички підростаючому поколінню.

Ураховуючи активний розвиток медіа-засобів серед молоді, в тому числі й студентської, важливим залишається формування в майбутніх учителів інформаційно-цифрової компетентності, що стане в нагоді для пошуку, обробки інформації, отриманої з медіа; грамотне, критичне застосування медіа-засобів. Отже, *метою нашої розвідки є аналіз ролі медіа-засобів під час навчання майбутніх учителів у закладах вищої освіти.*

Грунтовний аналіз теми дослідження передбачає трактування поняття «медіа-засоби». Так, термін «медіа» означає засіб масової комунікації, завдяки якому уможлиблюється передача, отримання інформації; аналіз, переробка даних, фактичних матеріалів; засіб, який дозволяє спілкуватися онлайн [2, с. 24].

У словнику сучасної української мови термін «засіб» трактується як те, завдяки чому можна передавати інформацію, тиражувати її; інструмент, який дозволить отримати дані, факти про предмет, що досліджується [3, с. 59]. Таким чином, медіа-засоби – це електронні пристрої, інструменти, завдяки яким уможлиблюється реалізація будь-якої діяльності, зчитується інформація, здійснюється пошук даних [4, с. 277].

У своїх дослідженнях науковці В. Осадчий, О. Федоров, О. Хаустова, говорять про те, що сучасне покоління молоді мають володіти медіа-засобами, оскільки це дозволить зрозуміти завдання, які висуваються суспільству в умовах активного розвитку медіа; сприятимуть оволодінню уміннями аналізувати медіа-тексти, уникати маніпуляцій «фейкової» інформації.

У світі інформаційних технологій медіа-засоби дозволяють знайомитися з тематичними матеріалами; користувачі медіа мають доступ до

різних інформаційних джерел, доступність яких сприяє ефективності навчання в умовах сьогодення. Так, наприклад, серед студентської молоді популярними є телефони, Інтернет-планшети, завдяки яким зручно переглядати відеоматеріали, можна долучатися до онлайн-вебінарів, семінарів, конференцій. Зручний інтерфейс сприяє формуванню в майбутніх учителів самостійності по відношенню до медіа, креативності (студенти можуть самостійно обирати теми вебінарів тощо), наполегливості щодо оволодіння програмовим забезпеченням. Доступними й відкритими, наразі, є Інтернет-портали, зокрема, освітній проект «На урок», який пропонує викладачам, учителям безліч цікавих, корисних конференцій на актуальну тематику: «Формування ключових компетентностей і навичок учнів», «5 дієвих прийомів формування мовленнєвої компетентності учнів», «Інтерактивні інструменти, технології та методи в освіті», «Використання додатків Google для налагодження взаємодії між учасниками освітнього процесу» тощо. Володіючи інтерфейсом медіа, студенти можуть онлайн навчатися й отримувати компетентні поради від коучів та провідних спеціалістів у галузі освіти. Таким чином, використовуючи на заняттях медіа-засоби, майбутні вчителі опановують прийомами роботи з програмовим забезпеченням; формується мотивація щодо використання медіа в майбутній професійній діяльності; удосконалюються навички роботи в мережі Інтернет.

Поширеними в закладах вищої освіти є Smart-дошки, наявність яких підсилюють освітній процес, зацікавлюють студентську молодь ґрунтовно оволодівати теоретичними знаннями з теми, нестандартно підходити до розв'язання освітніх завдань й закріплювати практичні уміння стосовно роботи з медіа. Під час роботи зі Smart-дошкою майбутні вчителі вчаться організовувати освітній процес у закладах загальної середньої освіти відповідно до сучасних вимог, ураховуючи бурхливий розвиток медіа; вчаться знаходити баланс між інтересами вчителів, дітей, батьків та школи загалом; практикуються щодо здійснення управління освітніми потребами учнів відповідно до вимог XXI століття [5].

Цікавими для майбутніх учителів є використання мультимедійної дошки, яка дозволяє швидко сприймати інформацію у вигляді графіків, діаграм, тексту, презентацій тощо. Використовуючи таку дошку, майбутні вчителі навчаються працювати з комп'ютером та передавати інформацію на дошку; надається можливість застосовувати різноманітні програми для репрезентації даних, фактів; удосконалюються уміння чітко, структуровано викладати матеріал, що є незамінним інструментом оратора. Мультимедійні дошки сприяють налагодженню онлайн-зв'язків з вчителями, науковцями, спеціалістами різних галузей. Таким чином, використовуючи такі дошки в освітньому процесі закладів вищої освіти підвищується рівень знань студентів з теми; формується уміння працювати з колегами дистанційно; удосконалюються навички роботи з текстами різних об'ємів; розвивається зорова, слухова пам'ять, активність по відношенню до роботи з медіа.

Отже, використання медіа-засобів у закладах вищої освіти відіграє ключову роль у формуванні фахівця нової генерації. По-перше, майбутні вчителі активно включаються в ті зміни, які відбуваються в освіті; по-друге, студенти дізнаються про те, як легко передавати матеріали, переглядати й знаходити необхідну інформацію для розширення власного кругозору, виконання домашніх завдань, підготовки доповідей з дисциплін тощо; по-третє, накопичується досвід взаємовідносин з викладачами, вчителями дистанційно; по-четверте, майбутні вчителі адаптуються до умов викладання в умовах бурхливого розвитку медіа; по-п'яте, студенти оволодівають семіотикою медіа, практикують уміння застосовувати комп'ютерне забезпечення на практиці. Систематичне використання медіа-засобів у закладах вищої освіти стане підґрунтям для формування компетентного, сучасного вчителя з новими поглядами, ідеями, підходами щодо навчання молодших школярів в умовах розвитку медіа.

Література

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи [Електронний ресурс] // Київ : [сайт]. Київ, 2016 <http://zakinppo.org.ua/images/2017/docs/10/konczepczyia.pdf> (дата звернення 14.09.2019).
2. Федоров А. В. Словарь терминов по медиаобразованию, медиапедагогике, медиаграмотности, медиакомпетентности. Таганрог: Изд-во Таганрог. гос. пед. ин-та, 2010. 64 с.
3. Медіалінгвістика : словник термінів і понять / [авт.-уклад. Шевченко Л. І., Дергач Д. В., Сизонов Д. Ю.]. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2014. 380 с.
4. Толмачова І. Г. Роль медіа-засобів у формуванні медіа-компетентності майбутніх учителів початкової школи. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Старобільськ, 2019. Випуск 1 (324) Ч. 2. С. 276 – 287.
5. Шавкиева Д. Интерактивная доска – средство оптимизации процесса обучения иностранному языку. Вестник науки и образования. Гулистан, 2019. Выход № 3(57). Ч. 2. С. 45 – 47.